THE EFFECT OF CHELATING AGENT TYPE ON EQUILIBRIUM SOLUBILITY OF CALCIUM AND MAGNESIUM SOAP SCUM IN DIFFERENT SURFACTANT SYSTEMS

Prariyada Theptat

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Science

The Petroleum and Petrochemical College, Chulalongkorn University
in Academic Partnership with

The University of Michigan, The University of Oklahoma,
Case Western Reserve University, and Institut Français du Pétrole
2013

Thesis Title: The Effect of Chelating Agent Type on Equilibrium

Solubility of Calcium and Magnesium Soap Scum in

Different Surfactant Systems

By: Miss Prariyada Theptat

Program: Petrochemical Technology

Thesis Advisors: Prof. Sumaeth Chavadej

Prof. John F. Scamehorn

Accepted by The Petroleum and Petrochemical College, Chulalongkorn University, in partial fulfilment of the requirements for the Degree of Master of Science.

...... College Dean

(Asst. Prof. Pomthong Malakul)

Thesis Committee:

(Prof. Sumaeth Chavadej)

(Prof. John F. Scamehorn)

(Asst. Prof. Boonyarach Kitiyanan)

(Dr. Veerapat Tantayakom)

ABSTRACT

5471015063: Petrochemical Technology Program

Prariyada Theptat: The Effect of Chelating Agent Type on Equilibrium Solubility of Calcium and Magnesium Soap Scum in

Different Surfactant Systems

Thesis Advisors: Prof. Sumaeth Chavadej, and Prof. John F.

Scamehorn 34 pp.

Keywords: Biodegradable chelating agent/ Equilibrium solubility/ Soap scum

Soap scum can be removed by using an appropriate surfactant with a chelating agent. However, ethylenediaminetetraacetic acid (EDTA), one of the most widely used chelating agents has low biodegradability and is suspected to be toxic to aquatic life. The purpose of this research was to investigate an approach to dissolve different types of soap scum by using different surfactants with various biodegradable chelating agents. The solubilities of two soap scum (calcium stearate, $Ca(C_{18})_2$ and magnesium stearate, $Mg(C_{18})_2$) were investigated at various solution pHs (from 4 to 11) and different types of surfactants: methyl ester sulfonate (MES) as an anionic surfactant, alcohol ethoxylate with 9 ethylene oxide groups (EO9) as a nonionic surfactant, and dimethyldodecylamine oxide (DDAO) as an amphoteric surfactant in the presence of different biodegradable chelating agents: ethylenediaminedisuccinic acid (EDDS) and glutamatediacetic acid (GLDA). The highest equilibrium solubility of any soap scum was observed at a pH of 11 with DDAO and GLDA. In addition, the calcium soap scum system had higher equilibrium solubility than the magnesium soap scum system.

บทคัดย่อ

ปริญาดา เทพทัต : การศึกษาผลของสารก็แลนท์ที่มีต่อก่าสมดุลการละลายของคราบ ใคลสบู่แคลเซียมและแมกนีเซียมภายใต้สภาวะที่มีสารลดแรงตึงผิวชนิดต่างๆ (The Effect of Chelating Agent Type on Equilibrium Solubility of Calcium and Magnesium Soap Scum in Different Surfactant Systems) อ.ที่ปรึกษา : ศ.ดร.สุเมช ชวเดช และ ศ.ดร. จอห์น เอฟ สกามีฮอร์น 34 หน้า

กราบสกปรกหรือคราบไคลสบู่สามารถกำจัดออกได้ด้วยสารลดแรงตึงผิวที่เหมาะสม
กับสารคีแลนท์ ทว่าเอทิลีนไดอะมีนเตตระอะซิติคแอซิด (EDTA) ซึ่งเป็นสารคีแลนท์ที่นิยมใช้
กันอย่างแพร่หลายนั้นมีการย่อยสลายในสิ่งแวคล้อมที่ต่ำมาก และอาจเป็นพิษต่อสิ่งมีชีวิตในน้ำ
จุดประสงค์ของการศึกษานี้เพื่อที่จะขจัดคราบไคลสบู่ด้วยสารลดแรงตึงผิวชนิดต่างๆ ประกอบกับ
การใช้สารคีแลนท์ที่สามารถย่อยสลายได้ โดยใช้โมเดลของคราบไคลสบู่ที่สังเคราะห์ขึ้น 2 ชนิด
คือ คราบไคลสบู่แคลเซียมและคราบไคลสบู่แมกนีเซียม ภายใต้สารละลายที่ค่าพีเอช 4 ถึง 11 ใน
สารลดแรงตึงผิวชนิดต่างๆ ดังนี้ สารลดแรงตึงผิวประจุลบ คือเมทิลเอสเตอร์ซัลโฟเนต (MES),
สารลดแรงตึงผิวไม่มีประจุ คือแอลกอฮอล์เอทอกซิเลทที่มีเอทิลีนออกไซด์ 9 กลุ่ม (EO9) และ
สารลดแรงตึงผิวชนิดที่มีทั้งประจุลบและบวก คือไดเมทิลโดเดคซิลลามีนออกไซด์ (DDAO)
พร้อมกันนี้สารคีแลนท์ที่ใช้เป็นแบบย่อยสลายได้ มีด้วยกัน 2 ชนิด ได้แก่ เอทิลีนไดอะมีนไดชัคชิ
นิคแอซิด (EDDS) และกลูตาเมทไดอะซิติคแอซิด (GLDA) จากการทดลองพบว่าค่าการละลาย
ของคราบไคลสบู่ที่สูงที่สุดอยู่ในระบบที่มีการใช้สารลดแรงตึงผิวไดเมทิลโดเดคซิลลามีนออกไซด์ (DDAO) พร้อมกับสารคีแลนท์กลูตาเมทไดอะซิติคแอซิด (GLDA) นอกจากนี้ยัง
พบว่าคราบไคลสบู่ชนิดแคลเซียมมีค่าการละลายที่สูงกว่าในคราบไคลสบู่แมกนีเซียมอีกด้วย

ACKNOWLEDGEMENTS

This work would not have been possible without the guidance and the help of several individuals who in one way or another contributed and extended their valuable assistance in the preparation and completion of this study.

First and foremost, I gratefully acknowledge Prof. Sumaeth Chavadej and Prof. John F. Scamehorn for several constructive suggestions and discussion throughout the course of this work.

An appreciation to my undergraduate advisor, Asst. Prof. Sirilux Poompradub, Department of Chemical Technology, Faculty of Science, for the encouragement and the inspiration for this work as I hurdled all the obstacles in my previous work systematically by her inculcating.

Furthermore, I would like to express thankfulness for the scholarship and funding of the thesis work provided by the Petroleum and Petrochemical College; and the National Center of Excellence for Petroleum, Petrochemicals, and Advanced Materials, Thailand.

For the chemicals, a thank you to Akzo Noble for the sample of Dissolvine® GL-38 (GLDA), PTTGC group (formerly PTT-Chemical) for supplying MES and Thai-Ethoxylate Co., Ltd. for providing EO9.

A recognize to all faculty members and staffs at the PPC for the knowledge that I have learnt from them as well as their help to facilitate during my work.

Also, a thank you to my senior, Ms.Sawwalak Itsadanont, for her supportive advice and my friends for their suggestion and recommendation.

Finally, my mother and father, I would like to offer sincere gratitude to them for their love, caring, understanding and the strength they gave me despite my constitution wanting to give up sometimes. I attribute the level of master degree to their encouragement and effort and without them this thesis, too, would not have been completed or written.

TABLE OF CONTENTS

		PAGE
Title	e Page	i
Abs	Abstract (in English) Abstract (in Thai)	
Abs		
Ack	nowledgements	V
Tab	le of Contents	vi
List	of Tables	viii
List	of Figures	ix
Abb	reviations	xi
СНАРТЕ	J.R	
I	INTRODUCTION	1
П	LITERATURE REVIEWS	3
	2.1 Soap	3
	2.2 Cleaning Process	6
	2.3 Water Hardness	7
	2.4 Soap Scum	8
	2.5 Removal of Soap Scum	8
	2.6 Effect of Solution pH	9
	2.7 Surfactant	10
	2.8 Chelating Agents	11
Ш	EXPERIMENTAL	18
	3.1 Materials	18
	3.2 Equipment	18
	3.3 Methodology	19
	3.3.1 Soap Scum Preparation	19
	3.3.2 Solubility Experiments	19
	3.3.3 Soap Scum Dissolution Experiments	19

CHAPTER		PAGE
IV	RESULTS AND DISCUSSION	21
	4.1 Characteristics of synthesized soap scum	21
	4.2 Chelating agent-only systems	23
	4.3 Surfactant-Chelating agent systems	24
V	CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS	30
	5.1 Conclusions	30
	5.2 Recommendations	30
	REFERENCES	31
	CURRICULUM VITAE	34

LIST OF TABLES

TABLE		PAGE
2.1	Typical composition of natural oils and fats	5
2.2	Definitions for chelating agent	12
2.3	Physicochemical properties of EDDS and GLDA	17

LIST OF FIGURES

FIGURE			PAGE
	2.1	Saponification of a triglyceride.	3
	2.2	The structure of a micelle.	6
	2.3	Oils dissolve inside micelle.	7
	2.4	The surfactant molecule.	10
	2.5	The percentage contribution of different application of APCs.	13
	2.6	Chemical structure of EDTA.	14
	2.7	The structural isomers of EDDS.	15
	2.8	Scheme of GLDA production.	17
	4.1	Particle size distribution and average diameter of two soap	
		scum: (a) calcium stearate; and (b) magnesium stearate.	21
	4.2	SEM images of: (a), (b) calcium stearate; and (c), (d)	
		magnesium stearate.	22
	4.3	FT-IR spectra of (a) calcium stearate and (b) magnesium	
		stearate.	23
	4.4	Equilibrium solubility of calcium soap scum in chelating	
		agent-free system at various solution pH.	24
	4.5	Equilibrium solubility of magnesium soap scum in chelating	
		agent-free system at various solution pH.	24
	4.6	The equilibrium solubility of calcium soap scum in MES with	
		chelating agent system at various solution pH.	26
	4.7	The equilibrium solubility of magnesium soap scum in MES	
		with chelating agent system at various solution pH.	26
	4.8	The equilibrium solubility of calcium soap scum in EO9 with	
		chelating agent system at various solution pH.	27
	4.9	The equilibrium solubility of magnesium soap scum in EO9	
		with chelating agent system at various solution pH.	27
	4.10	The equilibrium solubility of calcium soap scum in DDAO	
		with chelating agent system at various solution pH.	28

FIGURE		PAGE
4.11	The equilibrium solubility of magnesium soap scum in	
	DDAO with chelating agent system at various solution pH.	29

ABBREVIATIONS

AAS Atomic absorption spectrometer

 $Ca(C_{18})_2$ Calcium stearate or calcium soap scum

CMC Critical micelle concentration

DDAO Dimethyldodecylamine oxide

EDTA Disodium salt of ethylenediaminetetraacetate

EDDS Trisodium salt of SS-ethylenediaminedisuccimic acid

GLDA Tetrasodium salt of N,N-bis(carboxymethyl) glutamic acid

HCl Hydrochloric acid

H₂O Deionized water

 K_{sp} Solubility constant

 $Mg(C_{18})_2$ Magnesium stearate or magnesium soap scum

NaOH Sodium hydroxide